

Konstitutionsutskottets betänkande 2019/20:KU9

Riksdagens arbetsformer

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20 om riksdagens arbetsformer. Motionerna rör riksmötets öppnande, utskottsorganisationen, val av talman, vice talmän och utskotts-presidier, applåder i riksdagens kammare, lobbyism, riksdagsledamöternas ekonomiska villkor, motionsrätten, Villa Bonnier som talmansbostad, EU-flaggan i riksdagens plenisal, riksdagsledamöternas placering i riksdagens plenisal, klimatkompensation för flygresor, planering av riksdagsarbetet, riksdagsledamöternas arvode, riksdagsledamöternas resor, videokonferenser med EU-parlamentet, ett jordbruks- och skogsbruksutskott, partigruppernas ekonomiska stöd, statistik i utskotten och EU-nämnden samt Riksdagsförvaltningens verksamhet.

I betänkandet finns en reservation (SD) och två särskilda yttranden (SD, V).

Behandlade förslag

Ett femtiotal yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2019/20.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Utskottets överväganden	7
Riksmötets öppnande	7
Utskottsorganisationen	8
Val av utskottspresidier	9
Applåder i riksdagens kammare	11
Lobbyism	12
Riksdagsledamöternas ekonomiska villkor	13
Motionsrätten	18
Val av talman och vice talman	20
Villa Bonnier som talmansbostad	21
Riksdagsförvaltningens verksamhet	22
Motioner som bereds förenklat	23
Reservation	24
Val av talman och vice talman, punkt 8 (SD)	24
Särskilda yttranden	25
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 11 (SD)	25
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 11 (V)	25
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	26
Motioner från allmänna motionstiden 2019/20	26

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Riksmötets öppnande

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:227 av Björn Söder (SD) och

2019/20:1543 av Annicka Engblom och Anders Hansson (båda M).

2. Utskottsorganisationen

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:1426 av Magnus Manhammar och Hanna Westerén (båda S)

och

2019/20:1536 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP).

3. Val av utskottspresidier

Riksdagen avslår motion

2019/20:1108 av Maria Gardfjell (MP).

4. Applåder i riksdagens kammare

Riksdagen avslår motion

2019/20:89 av Caroline Nordengrip och Bo Broman (båda SD).

5. Lobbyism

Riksdagen avslår motion

2019/20:580 av Annika Hirvonen Falk (MP).

6. Riksdagsledamöternas ekonomiska villkor

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:575 av Gustav Fridolin (MP),

2019/20:723 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2,

2019/20:1088 av Gustaf Lantz (S),

2019/20:1672 av Sten Bergheden (M) och

2019/20:3330 av Jakob Forssmed (KD).

7. Motionsrätten

Riksdagen avslår motion

2019/20:1205 av Fredrik Lundh Sammeli (S).

8. Val av talman och vice talmän

Riksdagen avslår motion

2019/20:545 av Matheus Enholm m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation (SD)

9. Villa Bonnier som talmansbostad

Riksdagen avslår motion

2019/20:224 av Björn Söder (SD).

10. Riksdagsförvaltningens verksamhet

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:2080 av Fredrik Malm (L) och

2019/20:2277 av Sten Bergheden (M).

11. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår motionerna

2019/20:221 av Björn Söder (SD) yrkande 2,

2019/20:222 av Björn Söder (SD),

2019/20:321 av Jasenko Omanovic (S),

2019/20:464 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:465 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:466 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:467 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:468 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:474 av Magnus Manhammar (S),

2019/20:545 av Matheus Enholm m.fl. (SD) yrkande 1,

2019/20:592 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V) yrkandena 1 och 2,

2019/20:842 av Betty Malmberg (M) yrkande 3,

2019/20:963 av Patrick Reslow (SD),

2019/20:965 av Patrick Reslow (SD),

2019/20:1458 av Maria Stockhaus (M),

2019/20:1547 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) yrkandena 1–3,

2019/20:1671 av Sten Bergheden (M),

2019/20:1688 av Johnny Skalin (SD),

2019/20:2235 av Anders Hansson (M),

2019/20:2479 av Margareta Cederfelt (M),

2019/20:3170 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,

2019/20:3178 av Markus Wiechel (SD),

2019/20:3216 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 och

2019/20:3353 av Robert Hannah (L).

Stockholm den 2 april 2020

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S), Matheus Enholm (SD), Mia Sydow Mölleby (V), Ida Drougge (M), Maria Strömkvist (S), Alexandra Anstrell (M), Lars Püss (M), Christer Nylander (L), Martina Johansson (C), Anna-Caren Säterberg (S), Gunilla Svantorp (S), Leif Nysmed (S), Caroline Nordengrip (SD), Katja Nyberg (SD), Karolina Skog (MP) och Larry Söder (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas 45 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20 om riksdagens arbetsformer. Av dessa behandlas 27 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de rör samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Motionerna rör riksmötets öppnande, utskottsorganisationen, val av talman, vice talmän och utskottspresidier, applåder i riksdagens kammare, lobbyism, riksdagsledamöternas ekonomiska villkor, motionsrätten, EU-flaggan i riksdagens plenisal, riksdagsledamöternas placering i riksdagens plenisal, klimatkompensation för flygresor, planering av riksdagsarbetet, riksdagsledamöternas arvode, riksdagsledamöternas resor, videokonferenser med EU-parlamentet, ett jordbruks- och skogsbruksutskott, partigruppernas ekonomiska stöd, statistik i utskotten och EU-nämnden samt Riksdagsförvaltningens verksamhet.

Utskottets överväganden

Riksmötets öppnande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att Karl XI:s drabanter ska medverka vid riksmötets öppnande och om att öppnandet ska äga rum i Rikssalen på Stockholms slott.

Motionerna

Annicka Engblom och Anders Hansson (båda M) begär i motion 2019/20:1543 ett tillkännagivande till regeringen om att Karl XI:s drabanter ska medverka vid riksmötets öppnande. Motionärerna anför att riksmötets öppnande innebär ett firande såväl av vårt lands demokrati och konstitutionella monarki som vår historia och vårt gemensamma kulturarv. Drabanterna medverkade enligt motionärerna fram till 1974 vid riksmötets öppnande. Att på nytt låta drabanterna delta vid riksmötets öppnande skulle dels bidra till att höja stämningen under öppnandet, dels påminna både gamla och nya svenskar om den svenska demokratin.

Björn Söder (SD) begär i motion 2019/20:227 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att riksmötets öppnande på nytt ska äga rum i Rikssalen. Motionären anför att riksmötets öppnande ägde rum i Rikssalen på Stockholms slott fram till 1974. Den svenska monarkin representerar enligt motionären kontinuitet och bär tillsammans med den representativa demokratin upp vår historia. Att låta riksmötets öppnande äga rum i Rikssalen skulle bidra till att stärka folkets bild av både kungahuset och riksdagen. Det skulle också bidra till att värna och hedra våra svenska traditioner och vår gemensamma historia.

Gällande ordning

Enligt 3 kap. 6 § riksdagsordningen ska riksdagen senast på riksmötets tredje dag hålla ett särskilt sammanträde för riksmötets öppnande. Vid sammanträdet förklarar statschefen på talmannens begäran riksmötet öppnat. Vid förhinder för statschefen förklarar talmannen riksmötet öppnat. Vid sammanträdet lämnar också statsministern sin regeringsförklaring, om det inte finns särskilda skäl för honom eller henne att avstå från detta.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om att riksmötets öppnande ska äga rum i Rikssalen på Stockholms slott (se bl.a. 2012/13:KU17, bet. 2016/17:KU18 och bet. 2017/18:KU27). Utskottet har

avstyrkt motionerna och uttalat att riksmötets öppnande bör äga rum i riksdagens plenial och att det är talmannen som fastställer ordningen vid öppningsceremonin.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt ställningstagande när det gäller var riksmötets öppnande bör äga rum. Utskottet ställer sig inte heller bakom yrkandet om att Karl XI:s drabanter ska medverka vid öppnandet. Motionsyrkandena avstyrks.

Utskottsorganisationen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om att inrätta ett omställningsutskott och om att arbetsmarknadsutskottet ska byta namn till arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet.

Motionerna

Magnus Manhammar och Hanna Westerén (båda S) begär i motion 2019/20:1426 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att se över möjligheterna att inrätta ett omställningsutskott i riksdagen. Motionärerna anför att Parisavtalet innebär att utsläppen av växthusgaser måste minska för att den globala temperaturökningen ska begränsas. Det krävs därmed en omställning mot minskade utsläpp. Med ett omställningsutskott i riksdagen skulle fler riksdagsledamöter enligt motionärerna jobba direkt med frågan.

Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP) begär i motion 2019/20:1536 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att riksdagens arbetsmarknadsutskott ska byta namn till arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet. Motionärerna anför att trots att Sverige ofta rankas högt i världen när det gäller jämställdhetsarbete synliggörs detta arbete inte i riksdagens interna organisation. Med inspiration från den finska riksdagen bör den svenska riksdagen enligt motionären därför ha ett arbetsmarknads- och jämställdhetsutskott.

Gällande ordning

Riksdagen väljer enligt 4 kap. 3 § regeringsformen inom sig utskott, däribland ett konstitutionsutskott och ett finansutskott, enligt bestämmelser i riksdagsordningen. För närvarande finns det 15 utskott och en EU-nämnd i riksdagen.

Närmare bestämmelser om riksdagens utskottsorganisation finns i riksdagsordningen. För varje valperiod ska riksdagen enligt 7 kap. 2 § inom sig välja ett konstitutionsutskott, ett finansutskott och ett skatteutskott samt så många övriga utskott som behövs för riksdagsarbetet. Valet gäller till

valperiodens slut. Riksdagen kan även under valperioden välja utskott för längst den tid som återstår av valperioden.

Utöver de tre redan nämnda utskotten finns i riksdagen enligt tilläggsbestämmelse 7.2.1 för närvarande följande utskott: ett justitieutskott, ett civilutskott, ett utrikesutskott, ett försvarsutskott, ett socialförsäkringsutskott, ett socialutskott, ett kulturutskott, ett utbildningsutskott, ett trafikutskott, ett miljö- och jordbruksutskott, ett näringsutskott samt ett arbetsmarknadsutskott. Om riksdagen väljer ytterligare utskott, ska det utskottets huvudsakliga arbetsuppgifter anges (tilläggsbestämmelse 7.2.2).

I 8, 9 och 10 §§ finns grundläggande bestämmelser om konstitutionsutskottets, finansutskottets och skatteutskottets uppgifter och ämnesområden. Härutöver anges i en bilaga till riksdagsordningen samtliga utskotts ansvarsområden (tilläggsbestämmelse 7.5.1).

Två eller flera utskott får enligt 7 kap. 7 § besluta att gemensamt bereda ett ärende i ett sammansatt utskott genom deputerade.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har tidigare behandlat motioner om ändringar i utskottsorganisationen. Utskottet avslag våren 2009 (bet. 2008/09:KU15) motionerna med hänvisning till att det då nyligen hade gjorts en grundlig utvärdering av utskottsindelningen och ärendefördelningen mellan utskotten, vilket bl.a. resulterat i att civilutskottet inrättades, och att erfarenheterna av de genomförda förändringarna borde avvaktas innan frågor om en förändrad utskottsindelning på nytt togs upp till prövning. Utskottet har sedan vidhållit detta ställningstagande (bet. 2009/10:KU11, bet. 2014/15:KU6, bet. 2017/18:KU27 och bet. 2018/19:KU22).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte skäl att bifalla yrkandena om att inrätta ett omställningsutskott och om att arbetsmarknadsutskottet ska byta namn. Motionerna avstyrks därför.

Val av utskottspresidier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att endast ordinarie ledamöter i ett utskott ska kunna väljas till ordförande och vice ordförande i utskottet.

Motionen

Maria Gardfjell (MP) begär i motion 2019/20:1108 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att en översyn av riksdagsordningen bör inkludera frågan om att endast ordinarie ledamöter i ett utskott ska kunna väljas till ordförande och vice ordförande i utskotten. Motionären anför att det har förekommit att ledamöter som varit ersättare i utskottet har valts till presidieledamöter. Detta strider enligt motionären mot normala regler för förtroendevalda i andra demokratiska församlingar samt i föreningar och näringslivet.

Gällande ordning

Riksdagen väljer enligt 4 kap. 3 § regeringsformen inom sig utskott, däribland ett konstitutionsutskott och ett finansutskott, enligt bestämmelser i riksdagsordningen. För närvarande finns det 15 utskott och en EU-nämnd i riksdagen.

Utskotten väljer inom sig en ordförande och en eller flera vice ordförande (12 kap. 16 § riksdagsordningen). Valet sker enligt 12 kap. 17 § riksdagsordningen med acklamation eller, om någon ledamot begär det, med slutna sedlar. Vid lika röstetal ska valet avgöras genom lottning. I en kommentar till riksdagsordningen anges att ordförandeposterna i praktiken fördelas genom överenskommelser mellan partigrupperna inför beslutet i utskottet. Om ordföranden hämtas från ett regeringsparti utses vice ordförande från ett oppositionsparti och vice versa. Sedan posterna fördelats bestämmer respektive partigrupp vem som ska utses (se Erik Holmberg m.fl., Grundlagarna, [2019-01-01, Juno], kommentaren till 12 kap. 16 § riksdagsordningen).

Tidigare behandling

Utskottet avstyrkte 2003 ett motionsyrkande om att en utskottsordförande alltid ska företräda ett majoritetsparti (bet. 2003/04:KU5). Utskottet vidhöll sedan detta ställningstagande genom förenklad beredning (bet. 2004/06:KU15 och 2005/06:KU21).

Våren 2019 ställde sig utskottet inte heller bakom ett motionsyrkande om att posterna som ordförande och vice ordförande i utskotten ska tillsättas med tillämpning av proportionalitetsprincipen (bet. 2018/19:KU22). Sverigedemokraterna reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig inte bakom motionsyrkandet och avstyrker motionen.

Applåder i riksdagens kammare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att applåder och andra känslouttryck inte ska vara tillåtna under debatter i riksdagens kammare.

Motionen

Caroline Nordengrip och Bo Broman (båda SD) begär i motion 2019/20:89 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att applåder och andra känslouttryck inte ska tillåtas under debatter i riksdagens kammare. Motionärerna anför att riksdagens ledamöter är folkvalda och representerar många medborgares röster. Den svenska riksdagen bör inte bli likt det brittiska parlamentet som präglas av diverse känslouttryck. Det skulle skapa ett mer respektfullt debattklimat om applåder och andra känslouttryck inte var tillåtna under debatter i kammaren. Undantag kan enligt motionärerna göras för partiledardebatter och då endast efter ett avslutat anförande.

Gällande ordning

Talmannen eller en vice talman leder kammarens sammanträden (6 kap. 3 och 4 §§ samt tilläggsbestämmelse 6.3.1 i riksdagsordningen). Talmannen får efter samråd med gruppledarna besluta om ordningsregler för kammaren (tilläggsbestämmelse 6.16.1 till riksdagsordningen).

Riksdagsordningen innehåller härutöver bestämmelser som tar sikte på rätten att yttra sig för den som håller ett anförande i kammaren. Varje riksdagsledamot och statsråd får enligt 6 kap. 15 § riksdagsordningen fritt yttra sig i alla frågor som är under behandling och om lagligheten av allt som sker vid sammanträdet. Ingen får emellertid uttala sig nedlåtande om någon annan eller använda personligen förolämpande uttryck eller i övrigt i ord eller handling uppträda på ett sätt som strider mot god ordning. Om någon bryter mot bestämmelsen, får talmannen ta ordet från honom eller henne under den pågående överläggningen (6 kap. 16 § riksdagsordningen).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser inte något behov av ett sådant tillkännagivande som begärs i motionen. Motionen avstyrks därför.

Lobbyism

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om åtgärder för ökad transparens vid lobbyism i riksdagen.

Motionen

Annika Hirvonen Falk (MP) begär i motion 2019/20:580 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om behovet av ökad transparens vid lobbyism. Motionärerna anför att förtroendevalda måste kunna ha kontakt med samhället och företrädare för olika intresseorganisationer, men kontakterna bör så långt som möjligt präglas av tydlighet och öppenhet så att det inte råder något tvivel om vilka intressen som påverkar politiken. Det är därför viktigt att se över förutsättningarna för en ökad öppenhet när det gäller lobbyism. En konkret åtgärd för att öka öppenheten vore enligt motionären att inrätta ett register i riksdagen över s.k. lobbyister med uppgifter om namn, arbetsgivare och huvudsakliga inkomster av lobbyverksamhet mot riksdagspartier.

Tidigare behandling m.m.

Demokratiutredningen menade i betänkandet En uthållig demokrati (SOU 2000:1 s. 95 f.) att en registrering av lobbyister skulle öka den politiska ojämlikheten och därför inte borde införas. Att registrera lobbyister skulle enligt utredningen konservera en maktfördelning och göra det svårare för nya medborgargrupper att ta sig in. Detta gäller särskilt resurssvaga grupper, såsom nyare sociala rörelser, som till skillnad från bl.a. näringslivet och fackföreningarna sällan har egna lobbyister. Erfarenheter från USA visade vidare enligt Demokratiutredningen på praktiska problem med en användbar lagstiftning om registrering av lobbyister.

Även 2014 års demokratiutredning berörde frågan (SOU 2016:5 s. 41 f.). Utredningen ansåg att lobbyismen i form av informella kontakter mellan beslutsfattare och intresseorganisationer inte i nuläget utgjorde någon direkt utmaning för demokratin och förespråkade därför inte att någon form av reglering infördes som förändrar förutsättningarna för intresseorganisationernas kontakter med beslutsfattare, t.ex. en registrering av lobbyister. Denna typ av reglering är enligt utredningen svår att utforma på ett ändamålsenligt sätt som inte medför negativa effekter för demokratin.

Utskottet har vid behandlingen av likalydande motionsyrkanden sagt sig mot denna bakgrund inte vara berett att förorda en utredning om en sådan ordning. Utskottet har därför avstyrkt motionerna (se bet. 2004/05:KU29, bet. 2012/13:KU17, bet. 2014/15:KU6, bet. 2016/17:KU18 och bet. 2017/18:KU27).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och avstyrker motionen.

Riksdagsledamöternas ekonomiska villkor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om en ny modell för att bestämma riksdagsledamöternas arvoden, en marknadsanpassning av hyran för riksdagsledamöternas övernattningslägenheter, en översyn av det s.k. Stockholmstraktamentet, ersättning för riksdagsledamöters tjänsteresor på cykel samt åtgärder mot missbruk av riksdagsledamöternas ersättningsystem.

Motionerna

Riksdagsledamöternas arvoden

Gustav Fridolin (MP) begär i motion 2019/20:575 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om förslag på kraftigt sänkta arvoden för riksdagsledamöter och en ny modell för att bestämma riksdagsledamöters arvoden. Motionären anför att ett bristande förtroende för förtroendevalda riskerar att utgöra ett hot mot demokratin. En grund för sådan misstro kan enligt motionären vara riksdagsledamöternas höga arvoden som innebär att de lever i en annan ekonomisk verklighet än de flesta andra i Sverige. Ett sänkt riksdagsarvode skulle vara en kraftfull markering om att riksdagen vill stärka sitt förtroende bland medborgare, samtidigt som det skulle spara allmänna medel. Riksdagsledamöter skulle enligt motionären t.ex. kunna få ett arvode som motsvarar den inkomst de hade innan de blev ledamöter eller ett arvode som knyts till prisbasbeloppet. Riksdagen bör vidare enligt motionären ta ett större ansvar för beslutet om arvode i stället för att det som nu bestäms av en särskild arvodesnämnd. På det sättet skulle riksdagens ledamöter själva behöva ta ansvar för arvodesnivån och användningen av allmänna medel.

Övernattningsbostäder och traktamenten

Sten Bergheden (M) begär i motion 2019/20:1672 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att se över bestämmelserna om riksdagsledamöternas villkor och ersättningar för övernattningsbostäder. Motionären anför att en riksdagsledamot bör ha rätt till en övernattningsbostad om han eller hon bor sju mil eller mer från riksdagen, i stället för som i dag fem mil eller mer. Motionären anför att många som bor fem mil från riksdagen åker hem på kvällarna, vilket innebär att deras övernattningsbostäder står tomma. Motionären anför vidare att eftersom det är stor skillnad på olika övernattningsbostäders storlek och standard vore det mer rättvist om hyran bestämdes

efter en budgivning mellan riksdagens ledamöter i början av varje mandatperiod. På det sättet skulle hyran bli marknadsanpassad. Slutligen bör maxgränsen för hur mycket riksdagen ska subventionera varje ledamots boende enligt motionären sänkas till max 5 000 kronor per månad.

Markus Wiechel (SD) begär i motion 2019/20:723 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om en översyn av det s.k. Stockholmstraktamentet (yrkande 1). Motionären anför att tanken med traktamentet är att ledamöter som bor långt från Stockholm ska ersättas för de ökade kostnader de kan få till följd av att riksdagsuppdraget förutsätter att de är i Stockholm delar av veckan. Ordningen missgynnar dock enligt motionären de ledamöter som bor i Stockholmsområdet. Eftersom ledamöter som bor utanför Stockholm har rätt till en övernattningsbostad i Stockholm har de enligt motionären samma möjligheter som de Stockholmsbaserade ledamöterna att planera sin tid. Traktamentet bör enligt motionären ses över så att alla riksdagsledamöter får samma villkor. I yrkande 2 begärs ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om en översyn av bestämmelserna om riksdagsledamöters övernattningsbostäder. Motionären anför att de faktiska möjligheterna för en ledamot att resa till och från riksdagen bör vara avgörande för rätten till övernattningsbostad snarare än det geografiska avståndet mellan riksdagen och hemmet. Eftersom det kan vara enklare att resa från vissa orter trots att de ligger längre bort än andra menar motionären att det vore mer korrekt att basera rätten till övernattningsbostad på hur lång tid det faktiskt tar att ta sig från bostaden till riksdagen.

Ersättning för tjänsteresor med cykel

Jakob Forssmed (KD) begär i motion 2019/20:3330 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att se över möjligheterna att få ersättning för tjänsteresor med cykel. Motionären anför att en riksdagsledamot i dag kan få ersättning för resor med bl.a. kollektivtrafik, tåg, egen bil, taxi och flyg. Eftersom varje resa mellan bostaden och riksdagen räknas som en tjänsteresa skulle det vara en principiellt viktig möjlighet om en ledamot som företar denna resa med cykel kunde få ersättning för kostnader för slitage och service. Riksdagen bör enligt motionären föregå med gott exempel och uppmuntra ett hållbart och hälsosamt resande.

Åtgärder mot missbruk av riksdagsledamöters ersättningssystem

Gustaf Lantz (S) begär i motion 2019/20:1088 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att se över möjliga åtgärder i syfte att inskräpa allvaret vid missbruk av riksdagsledamöters ersättningssystem. Motionären anför att den representativa demokratin bygger på ett förtroende mellan väljare och valda. Den allmänna rättsuppfattningen får dessutom antas ställa strängare krav på riksdagsledamöter än andra att följa gällande regelsystem. Till skillnad från ekonomisk ersättning som beslutas av t.ex. Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen omfattas inte riksdagsledamöters ersättningar från

Riksdagsförvaltningen av lagstiftningen mot bidragsbrott. För att stärka förtroendet för den representativa demokratin är det angeläget att riksdagsledamöter lyder under samma principer och regler som andra när det gäller ersättningar och förmåner. En bred översyn bör därför övervägas i syfte att inskräpa allvaret vid missbruk av förtroendevaldas ersättningar. En sådan översyn bör inkludera riksdagsledamöters ersättningar från Riksdagsförvaltningen.

Gällande ordning

En riksdagsledamot har enligt 5 kap. 2 § riksdagsordningen rätt till arvode av allmänna medel för sitt uppdrag. Närmare bestämmelser om arvode och ekonomiska villkor för ledamöter och ersättare finns främst i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter (ersättningslagen).

Enligt 3 kap. 1 § ersättningslagen har ledamöterna månadsarvoden vars storlek bestäms av Riksdagens arvodesnämnd, som är en myndighet under riksdagen. Arvodet uppgår för närvarande till 68 400 kronor per månad. Tilläggsarvode betalas härutöver enligt 3 kap. 2–4 §§ ersättningslagen och lagen (1989:185) om arvoden m.m. för vissa uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ för vissa uppdrag inom riksdagen (arvodeslagen).

En ledamot som bor mer än 50 kilometer från riksdagen har enligt 6 kap. 1 § ersättningslagen (jämfört med 5 kap. 1 och 4 §§) rätt till en övernattningsbostad. Med övernattningsbostad avses en övernattningslägenhet eller ett övernattningsrum inom Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd eller ett motsvarande boende. Riksdagsförvaltningen beslutar om vilka övernattningsbostäder ur Riksdagsförvaltningens bostadsbestånd som ska ställas till respektive partigrupps förfogande. Bostäderna ska fördelas i proportion till antalet valda ledamöter som har rätt till övernattningsbostad. Gruppkansliet svarar för fördelningen av bostäderna till ledamöterna i partigruppen (6 kap. 2 §). En ledamot betalar inte ersättning för en övernattningsbostad, eftersom det i ledamotens ekonomiska villkor för uppdraget ingår att Riksdagsförvaltningen kostnadsfritt tillhandahåller övernattningsbostäder i Stockholm om han eller hon bor mer än 50 kilometer från bostaden.

Riksdagsledamöter som har en egen övernattningsbostad i Stockholm kan i stället få ersättning för denna kostnad med ett visst högsta belopp per månad (6 kap. 7 §).

Vid flerdygnsförrättning i Stockholm lämnas enligt 5 kap. 3 § ersättningslagen traktamente för varje hel och halv dag som har tagits i anspråk för förrättningen (Stockholmstraktamente). Traktamentet motsvarar hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) avrundat till närmaste tiotal kronor. Detta minimibelopp motsvarar för 2020 cirka 236 kronor.

En riksdagsledamot har enligt 4 kap. 1 § ersättningslagen rätt till ersättning för sina kostnader för tjänsteresor. Med en tjänsteresa avses en resa som ledamoten gör som ett led i utövningen av sitt uppdrag som riksdagsledamot

och som påbörjas på tjänstestället, under en pågående tjänsteresa eller på en förrättningsort samt avslutas vid tjänstestället eller på en förrättningsort. Ledamotens bostad på folkbokföringsorten är att betrakta som ledamotens tjänsteställe vid tillämpningen av lagen. Resekostnadsersättning lämnas enligt 4 kap. 6 § med ett belopp som motsvarar den faktiska kostnaden för resan. Kostnaden för resa med eget fordon såsom bil, förmånsbil, motorcykel eller båt, och som en ledamot har rätt till ersättning för enligt detta kapitel, ersätts dock med ett belopp som Riksdagsförvaltningen bestämmer. Färdmedel ska enligt 4 kap. 8 § väljas med hänsyn till kostnads-, tids-, och miljöaspekter.

Det går att under vissa förhållanden göra avdrag på inkomstskatten för kostnader för resor till och från arbetsplatsen. Om en person har använt cykel för resan mellan bostaden och arbetsplatsen kan avdrag på inkomstskatten göras enligt 12 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) med 350 kronor per år. Samma krav gäller dock som för resor med andra fordon, nämligen att den sammanlagda kostnaden för arbetsresor överstiger 11 000 kronor (Skatteverkets rättsliga vägledning, Arbetsresor med motorcykel och moped).

Riksdagsförvaltningen har ett antal cyklar för utlåning över dagen till ledamöter och tjänstemän.

Bidragsbrottslagen (2007:612) gäller sådana bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, en kommun eller en arbetslöshetskassa och betalas ut till en enskild person (1 §). Den som lämnar oriktiga uppgifter eller inte anmäler ändrade förhållanden som han eller hon är skyldig att anmäla och på så sätt orsakar fara för att en ekonomisk förmån eller ett ekonomiskt stöd felaktigt betalas ut, felaktigt tillgodoräknas, betalas ut med ett för högt belopp eller tillgodoräknas med ett för högt belopp, döms för bidragsbrott (2 §).

I brottsbalken (1962:700) finns bestämmelser om bl.a. bedrägeri och oredligt förfarande (9 kap. 1 och 8 §§).

Det samlade regelverket för riksdagsledamöternas ekonomiska villkor, bl.a. ersättningslagen och arvodeslagen, var föremål för en översyn som ledde till vissa lagändringar 2017. Översynen omfattade såväl materiella som redaktionella frågor. Översynen, som redovisades i utredningsrapporten Vissa frågor om riksdagsledamöternas ersättningar, resulterade bl.a. i den nu gällande ersättningslagen. Reglerna för hur riksdagsledamöternas arvode ska fastställas respektive frågor om det s.k. Stockholmtraktamentet ändrades inte i samband med översynen (2013/14:URF1, bet. 2016/17:KU3, rskr. 2016/17:35). Detsamma gäller frågor om under vilka förutsättningar ledamöter ska ha rätt till övernattningsbostad och en sänkning av ersättningsbeloppet för en egen övernattningsbostad. En bestämmelse om att övernattningsbostäderna i Riksdagsförvaltningens bestånd ska fördelas i proportion till antalet mandat utanför Stockholm lyftes in i ersättningslagen från en föreskrift från Riksdagsförvaltningen.

En översyn av vissa frågor som gäller riksdagsledamöternas rätt till ersättning

Riksdagsstyrelsen beslutade i september 2019 att ge en särskild utredare i uppdrag att genomföra en översyn av vissa frågor som gäller riksdagsledamöternas rätt till ersättning (dnr 2493-2018/19). I uppdraget ingår bl.a. att överväga behovet av författningsändringar till följd av Pensionsgruppens överenskommelse om en höjd pensionsålder, regleringen av ledamöternas rätt till traktamente, övernattningsboende och logiersättning, regleringen av medföljande resenärer och delade resor, införandet av regler om preskription av anspråk på resekostnadsersättning, traktamente och arvode samt införandet av regler om återkrav och om sanktioner. Uppdraget ska redovisas senast den 1 november 2020.

Tidigare behandling

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om riksdagsledamöternas arvode. Utskottet har då konstaterat att frågan om arvodenas storlek och hur dessa ska bestämmas har varit föremål för ingående bedömningar genom åren och att olika system för att bestämma arvoden har prövats. Utskottet har varit av uppfattningen att dagens ordning har fungerat väl och har avstyrkt yrkandena (se bl.a. bet. 2017/18:KU27 och bet. 2018/19:KU22). Vänsterpartiet reserverade sig.

Utskottet behandlade våren 2010 och våren 2011 motionsyrkanden om en sänkning av gränsen för rätten till övernattningsbostad från 50 till 70 kilometer från riksdagshuset och en marknadsanpassning av hyrorna för övernattningsbostäderna (bet. 2009/10:KU11 och bet. 2010/11:KU19). Utskottet såg inte anledning att göra någon översyn av bestämmelserna med anledning av motionerna, som avstyrktes.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sin uppfattning att dagens ordning för att bestämma riksdagsledamöternas arvoden har fungerat väl. Motion 2019/20:575 avstyrks. Utskottet ser inte något behov av ett sådant tillkännagivande som efterfrågas när det gäller ersättning för tjänsteresor med cykel, varför motion 2019/20:3330 avstyrks.

Utskottet konstaterar vidare att ett flertal frågor om riksdagsledamöternas rätt till ersättning och övernattningsbostäder är föremål för översyn. Detta arbete bör inte föregripas. Utskottet avstyrker därför motionerna 2019/20:723 yrkande 1 och 2, 2019/20:1088 samt 2019/20:1672.

Motionsrätten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att avskaffa den allmänna motionstiden.

Motionen

Fredrik Lundh Sammeli (S) begär i motion 2019/20:1205 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att den allmänna motionstiden ska avskaffas och ersättas av friare motionsrätt över året. Motionären anför att ordningen med en allmän motionstid under en begränsad tid inte ger aktuella frågor det utrymme i riksdagen som en friare motionsrätt skulle kunna göra, vilket inte gagnar vare sig riksdagsarbetet, samhällsutvecklingen, det demokratiska engagemanget eller dialogen mellan ledamöter och medborgare. Vid utformningen av en friare motionsrätt bör enligt motionären ledamotskapets värde och riksdagens grundlagsfästa initiativrätt vara viktiga utgångspunkter.

Gällande ordning

Regeringen och varje riksdagsledamot får enligt 4 kap. 4 § regeringsformen väcka förslag i fråga om allt som kan komma under riksdagens prövning. I riksdagsordningen finns det närmare bestämmelser om när motioner får väckas.

Under allmänna motionstiden varje höst, från början av riksmötet och så länge som motioner får lämnas med anledning av budgetpropositionen, får motioner väckas i fråga om allt som kan komma under riksdagens prövning (9 kap. 11 § riksdagsordningen).

Motioner med anledning av en proposition, en skrivelse, en framställning eller en redogörelse får enligt 9 kap. 12 § riksdagsordningen väckas inom femton dagar från den dag då propositionen, skrivelsen, framställningen eller redogörelsen anmäldes i kammaren (följdmotioner). Riksdagen kan besluta om förkortad eller förlängd motionstid (9 kap. 13 § riksdagsordningen). Härutöver får minst tio ledamöter gemensamt väcka en motion med anledning av en händelse av större vikt, om händelsen inte kunde förutses eller beaktas när motioner annars får väckas (9 kap. 15 § riksdagsordningen).

Tidigare utredningar

De närmare formerna för motionsrätten har varit föremål för utredning vid flera tillfällen, vilket bl.a. har resulterat i förslag om en frivillig restriktivitet med att väcka motioner och i förenklingar i beredningen av motioner. Riksdagskommittén anförde i betänkandet Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS3 s. 10 f.) att bl.a. det stora antalet motioner under allmänna motionstiden riskerar att ta för stor del av utskottens tid i anspråk, på bekostnad

av andra arbetsuppgifter. Två alternativa lösningar för den fristående motionsrätten övervägdes – en ständigt pågående motionsrätt respektive två allmänna motionstider under ett riksmöte – men kommittén stannade vid att den nuvarande ordningen, trots sina brister, är att föredra.

Den s.k. EUMOT-utredningen föreslog att allmänna motionstiden skulle avskaffas och ersättas av en fri motionsrätt året om, med vissa begränsningar mot slutet av en valperiod (2010/11:URF3). Utredningens förslag har inte lett till någon lagstiftning.

Den parlamentariskt sammansatta kommitté som under 2013 och 2014 genomförde en samlad översyn av riksdagsordningen hade bl.a. i uppdrag att överväga om det finns skäl att utvidga möjligheten att förlänga motionstiden. Kommittén redovisade i betänkandet Översyn av riksdagsordningen (2013/14:RS3, bet. 2013/14:KU46) argument för och emot en allmän motionstid året om men konstaterade att det inte finns tillräckligt stöd för detta och lämnade därför inte något förslag i denna del. Kommittén föreslog inte heller i övrigt några ändrade regler för motionsrätten.

Tidigare behandling

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen behandlat förslag om att avskaffa allmänna motionstiden och i stället införa en kontinuerlig motionsrätt. Utskottet har då konstaterat att arbetsbelastningen för utskotten redan är stor och att utskotten även har ett ökat behov av utrymme för bl.a. behandlingen av EU-frågor, uppföljning och utvärdering samt fördjupade kontakter med forsknings- och framtidsfrågor. Till detta kommer enligt utskottet att antalet fristående motioner har ökat kraftigt under senare år. Det finns enligt utskottet inte tillräckliga skäl som talar för att de diskuterade ordningarna, bl.a. med en kontinuerlig motionstid, skulle bidra till en förbättring i dessa avseenden. Det får enligt utskottet förutsättas att ledamöterna använder motionsinstitutet med eftertanke (bet. 2008/09:KU15).

Utskottet har senare konstaterat att frågan om att avskaffa allmänna motionstiden har varit föremål för utredning och överväganden av den kommitté som genomförde den samlade översynen av riksdagsordningen och att kommittén då inte funnit tillräckliga skäl för en allmän motionsrätt året om. Utskottet var därför inte berett att göra en annan bedömning (bet. 2014/15:KU6). Utskottet vidhöll detta ställningstagande våren 2017 och våren 2018 (bet. 2016/17:KU18 och bet. 2017/18:KU27).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sina tidigare ställningstaganden när det gäller frågan om att avskaffa allmänna motionstiden och ersätta den med en friare motionsrätt. Motionen avstyrks.

Val av talman och vice talmän

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en översyn av bestämmelserna om riksdagens val av talman och vice talmän.

Jämför reservationen (SD).

Motionen

Matheus Enholm m.fl. (SD) begär i motion 2019/20:545 yrkande 2 ett tillkännagivande om att se över och förtydliga bestämmelserna om val inom riksdagen så att riksdagens talman och vice talmän speglar resultatet i riksdagsvalet. Motionärerna anför att praxis tidigare har inneburit att valen av talmän har speglat valresultatet men att partier efter valet 2018 bildade karteller och därigenom utestängt andra partier från poster de med hänsyn till valresultatet borde ha fått. Folkstyret i en parlamentarisk demokrati bör enligt motionärerna genomsyras av väldefinierade och på förhand kända regler. En översyn av bestämmelserna bör göras av en parlamentariskt sammansatt kommitté.

Gällande ordning

Riksdagen väljer inom sig för varje valperiod en talman samt en förste, en andre och en tredje vice talman. Valet sker vid det första sammanträdet med kammaren efter ett val till riksdagen (4 kap. 2 § regeringsformen och 3 kap. 3 § riksdagsordningen).

Om det bara finns en nominerad kandidat ska valet enligt 3 kap. 4 § riksdagsordningen genomföras med acklamation. Om det finns fler än en nominerad kandidat, och valet av talman sker med slutna sedlar, är den vald som får mer än hälften av rösterna. Om en sådan röstövertikt inte uppnås ska ett nytt val genomföras. Om inte heller då någon får mer än hälften av rösterna ska ett tredje val genomföras mellan de två som vid den andra omröstningen fick flest röster. Vid den tredje omröstningen är den vald som får de flesta rösterna.

I förarbetena till bestämmelserna om talmansval finns inga uttalanden om principer för valen. Av en kommentar till riksdagsordningen framgår att det genom åren bland partigrupperna har funnits olika uppfattningar om hur praxis bör utformas när det gäller valet av talman (Erik Holmberg m.fl., Grundlagarna [2019-01-01, Juno], kommentaren till 3 kap. 4 § riksdagsordningen).

En parlamentariskt sammansatt kommitté har fått i uppdrag att se över vissa frågor som gäller riksdagens arbete (dnr 2452-2018/19). I uppdraget ingår bl.a. att se över proceduren för val av talman och vice talmän, för att exempelvis

överbäga en ordning med två valomgångar i stället för tre. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2020.

Tidigare behandling

Utskottet behandlade våren 2019 ett motionsyrkande om en översyn av bestämmelserna om val av vice talmän så att den praxis som inneburit att de vice talmännen väljs utifrån partiernas storlek i riksdagsvalet blir lagreglerad. Utskottet avstyrkte motionen med konstaterandet att det är riksdagen som väljer talman och vice talmän och att utskottet inte ställde sig bakom kravet i motionen. Sverigedemokraterna reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Liksom vid tidigare behandling av motioner med liknande yrkanden konstaterar utskottet att det är riksdagen som väljer talman och vice talmän. Utskottet ställer sig inte bakom kravet i motionen. Motionen avstyrks.

Villa Bonnier som talmansbostad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att Villa Bonnier ska göras om till talmannens bostad och representationslokal.

Motionen

Björn Söder (SD) begär i motion 2019/20:224 ett tillkännagivande till regeringen om att utreda möjligheterna att Villa Bonnier ska vara talmannens bostad och representationslokal. Motionären anför att Sveriges talman i likhet med statsministern borde ha en officiell bostad och representationslokal.

Gällande ordning

Villa Bonnier i Stockholm överläts genom ett gåvobrev till svenska staten 1981. Enligt gåvobrevet ska fastigheten nyttjas av regeringen och riksdagens talmän för representation, konferenser eller sammankomster i sammanhang där intressant och vacker miljö kan värdesättas i särskild grad (instruktion för Villa Bonnier, beslut av riksdagsdirektören, dnr 65-2013/14). Regeringen beslutade 1981 att gåvan skulle tas emot och uppdrog åt byggnadsstyrelsen att vårda och förvalta fastigheten. Fastighetens vård och förvaltning övergick 1992 till riksdagens förvaltningskontor (numera Riksdagsförvaltningen). Talmannen har enligt instruktionen företräde till Villa Bonnier.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig inte bakom yrkandet och avstyrker motionen.

Riksdagsförvaltningens verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner som gäller Riksdagsförvaltningens verksamhet.

Motionerna

Sten Bergheden (M) begär i motion 2019/20:2277 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att Riksdagsförvaltningen åter bör prenumerera på landets dagstidningar och landsbygdstidningar och placera dessa i riksdagens tidningsrum. Motionären anför att riksdagens ledamöter representerar hela landet och att det tidigare var en stor tillgång för dem och för riksdagens tjänstemän att kunna läsa landets olika tidningar. Att tidningsrummet inte har landsortstidningar gör det enligt motionären svårare att följa vad som sker lokalt i Sverige.

Fredrik Malm (L) begär i motion 2019/20:2080 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att verka för att innergården i kvarteret Cephalus i Gamla stan får ett officiellt namn. Motionären anför att det namn som ofta används i dag, Brantingtorget inte är lämpligt av partipolitiska skäl och att platsen dessutom saknar koppling till Hjalmar Branting.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har i tidigare betänkanden behandlat motionsyrkanden med förslag som på olika sätt rör Riksdagsförvaltningens verksamhet och riksdagens lokaler. Utskottet har avstyrkt motionerna med hänvisning till att beslutanderätten i dessa frågor i första hand ligger hos Riksdagsförvaltningens ledning. Utskottet har i det sammanhanget påmint om de kanaler som finns för att framföra synpunkter till Riksdagsförvaltningens ledning, exempelvis ledamotsrådet (se bl.a. bet. 2014/15:KU6, bet. 2016/17:KU18, bet. 2017/18:KU27 och bet. 2018/19:KU22).

Utskottets ställningstagande

Motionerna tar upp frågor som på olika sätt avser Riksdagsförvaltningens verksamhet. Beslutanderätten i dessa frågor ligger i första hand hos Riksdagsförvaltningens ledning. Utskottet vill, liksom vid tidigare behandling av liknande motionsyrkanden, påminna om de kanaler som finns för att framföra synpunkter till Riksdagsförvaltningens ledning, exempelvis ledamotsrådet. Motionerna avstyrks.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motioner som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 1 (SD) och 2 (V).

Utskottets ställningstagande

I motioner från allmänna motionstiden 2019/20 har väckts förslag som rör EU-flaggan i riksdagens plenisal, riksdagsledamöternas placering i riksdagens plenisal, klimatkompensation för flygresor, planering av riksdagsarbetet, val av utskottspresidier och vice talmän, riksdagsledamöternas arvode, riksdagsledamöternas resor, videokonferenser med EU-parlamentet, ett jordbruks- och skogsbruksutskott, partigruppernas ekonomiska stöd, statistik i utskotten och EU-nämnden samt Riksdagsförvaltningens verksamhet. Utskottet har behandlat samma eller i huvudsak samma frågor tidigare under valperioden. Detta har gjorts i betänkande 2018/19:KU22. Riksdagen har i enlighet med utskottets förslag avslagit motionsyrkandena.

Utskottet står fast vid sina tidigare ställningstaganden, och det finns inte heller andra skäl att åter behandla motionerna i vanlig ordning. Motionerna avstyrks därför.

Reservation

Val av talman och vice talmän, punkt 8 (SD)

av Matheus Enholm (SD), Caroline Nordengrip (SD) och Katja Nyberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2019/20:545 av Matheus Enholm m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

För att ett valresultat ska få fullt genomslag är det viktigt att utformandet av en nyvald riksdag präglas av väldefinierade och på förhand kända regler. En praxis har tidigare gällt vid valen av talman och vice talmän som innebär att dessa val har speglat valresultatet. Denna praxis luckrades dock upp efter valet 2018 genom att flera partier bildade karteller och därigenom utestängde andra partiers ledamöter från möjligheten att väljas till dessa poster. Regelverket för val inom riksdagen bör mot denna bakgrund ses över och förtydligas så att valen av talman och vice talmän bättre speglar valresultatet. En sådan översyn bör göras av en parlamentariskt sammansatt kommitté.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 11 (SD)

Matheus Enholm (SD), Caroline Nordengrip (SD) och Katja Nyberg (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt vissa motionsförslag. Vi hänvisar när det gäller proportionalitet vid val av utskottspresidier och vice talmän samt EU-flaggan i riksdagens pleniska till våra ställningstaganden i motsvarande frågor i betänkande 2018/19:KU22. Vi vidhåller dessa synpunkter men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 11 (V)

Mia Sydow Mölleby (V) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt vissa motionsförslag. Vi hänvisar när det gäller riksdagsledamöternas arvoden och ersättningar till våra ställningstaganden i motsvarande frågor i betänkande 2018/19:KU22. Vi vidhåller dessa synpunkter men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2019/20

2019/20:89 av Caroline Nordengrip och Bo Broman (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte tillåta applåder eller andra känslöytringar under debatt och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:221 av Björn Söder (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avlägsna EU-flaggan i plenisalen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:222 av Björn Söder (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om placering i plenisalen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:224 av Björn Söder (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att göra om Villa Bonnier till talmannens bostad och representationslokal och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:227 av Björn Söder (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra riksmötets högtidliga öppnande i Rikssalen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:321 av Jasenko Omanovic (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten att inrätta en biodling på Riksdagshusets tak bör undersökas och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:464 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att installera solpaneler på taken till samtliga av riksdagens byggnader och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:465 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att etablera en nollvision för plast i riksdagen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:466 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga inrikes flygresor som företas av riksdagsledamöter och anställda vid Riksdagsförvaltningen bör klimatkompenseras och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:467 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att installera energisnål belysning i samtliga riksdagens byggnader och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:468 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över riksdagens arbetsformer så att den tid som ledamöter behöver vara fysiskt närvarande i riksdagen kan koncentreras eller anpassas, i syfte att riksdagsledamöter ska kunna resa till riksdagen med klimatvänliga färdmedel i stället för med flyg, och detta tillkännager riksdagen för riksdagsstyrelsen.

2019/20:474 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vegansk kost ska vara norm i samtliga av riksdagens restauranger och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:545 av Matheus Enholm m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om presidieposter i riksdagens utskott och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om val av talmän och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:575 av Gustav Fridolin (MP):

Riksdagen beslutar att ge riksdagsstyrelsen i uppdrag att återkomma med förslag om en ny modell för riksdagsledamöters arvoden och kraftigt sänkta arvoden.

2019/20:580 av Annika Hirvonen Falk (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökad transparens vid lobbning och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:592 av Mia Sydow Mölleby m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagsstyrelsen bör återkomma med förslag om att binda nivån på riksdagsledamöternas grundarvode till 100 procent av ett prisbasbelopp per månad och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagsstyrelsen bör utreda hur de extra ersättningar som finns för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet kan avskaffas och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:723 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av Stockholmstraktamentet i syfte att möjliggöra för samtliga ledamöter att få likartade villkor och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av reglementet kring övernattningslägenheter och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:842 av Betty Malmberg (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Riksdagsförvaltningen bör föregå med gott exempel och börja ange s.k. löneskatter på förtroendevaldas och anställdas lönebesked, och detta tillkännager riksdagen för riksdagsstyrelsen.

2019/20:963 av Patrick Reslow (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om val av vice talmän i Sveriges riksdag och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:965 av Patrick Reslow (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillämpning av proportionalitetsprincipen vid val av presidieposter i riksdagens utskott och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1088 av Gustaf Lantz (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjliga åtgärder i syfte att inskräpa allvaret vid missbruk av förtroendevaldas ersättningar och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1108 av Maria Gardfjell (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att till presidieposter i utskotten ska endast ordinarie ledamöter kunna väljas och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1205 av Fredrik Lundh Sammeli (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa allmänna motionstiden och i stället ge möjlighet till en friare motionsrätt över året och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1426 av Magnus Manhammar och Hanna Westerén (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta ett omställningsutskott i riksdagen och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1458 av Maria Stockhaus (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillgängliggöra porträtt och annan konst av kvinnliga politiker i fler delar av riksdagens lokaler och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1536 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att byta namn på arbetsmarknadsutskottet till arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1543 av Annicka Engblom och Anders Hansson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om överväganden angående riksmötets öppnande och tillkännager detta för regeringen.

2019/20:1547 av Annika Hirvonen Falk m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utskottens utrikes långresor och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att underlätta för resor med tåg och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjlighet till videokonferens och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1671 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över utskottens indelning i riksdagen i syfte att överväga att inrätta ett renodlat jordbruks- och skogsbruksutskott, vilket i huvudsak bör arbeta med jord- och skogsbruksfrågor samt med landsbygdsfrågor, och detta tillkännager riksdagen för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1672 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över riksdagsledamöternas villkor och ersättningar för övernattningslägenheterna så att de blir mer marknadsanpassade och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:1688 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana arvodesnämnden att sänka grundarvodet för riksdagsledamöter och att arvodesystemet för utskotten och EU-nämnden bör ses över, och detta tillkännager riksdagen för riksdagsstyrelsen.

2019/20:2080 av Fredrik Malm (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om namngivning av innergården i kvarteret Cephalus och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:2235 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen i syfte att öka riksdagsledamöternas möjlighet till självständighet och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:2277 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riksdagen bör återigen prenumerera på Sveriges dagstidningar och landsbygdstidningar och placera dessa dagstidningar som tidigare i riksdagens tidningsrum och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:2479 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ledamöternas placering i kammaren och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:3170 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att föra statistik i riksdagens utskott och i EU-nämnden och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:3178 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riksdagsledamöternas placering i kammaren och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:3216 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett nytt tvådelat arvodessystem för riksdagsledamöter där en del grundar sig på arbetsbelastning och den andra ligger fast och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:3330 av Jakob Forssmed (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ersättning för tjänsteresor med cykel inom ramen för uppdraget som riksdagsledamot och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

2019/20:3353 av Robert Hannah (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram byster, tavlor eller liknande av de fem första kvinnliga riksdagsledamöterna och placera dem på centrala platser i riksdagen samt tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.